

Od Redakcji

Z ogromną przyjemnością oddajemy do rąk Czytelników drugi tom serii „Źródła Humanistyki Europejskiej” („Iuvenilia Philologorum Cracoviensium”). Zebrane w niniejszej książce artykuły są wynikiem pracy doktorantów II roku Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz prof. dr. hab. Kazimierza Korusa. Za zachętą Pana Profesora, kontynuując tradycję zapoczątkowaną przez koleżanki i kolegów, którzy uczestniczyli w *Warsztatach pracy naukowej II* w roku akademickim 2007/2008, podjęliśmy próbę zebrania pod wspólnym szyldem owoców naszych różnorodnych zainteresowań naukowych.

Prezentowany zbiór został umownie podzielony na trzy części, zatytułowane odpowiednio: I. *Humanistyczne korzenie literatury współczesnej*, II. *Kulturowe dziedzictwo Europy* i III. *W poszukiwaniu źródeł języka*.

Pierwsza część pokazuje, że niemożliwe jest czytanie literatury współczesnej bez refleksji nad jej humanistyczną genezą. Katarzyna Gara wprowadza Czytelnika w świat antycznej bajki, której wzorce gatunkowe są po dziś dzień obecne w twórczości europejskich autorów. Maciej Karasiński opisuje wpływy filozofii orientalnej na twórczość Antoniego Langego. Katarzyna Koim, omawiając elementy groteski w kryminałach dla dzieci Åke Holmberga, sięga do tradycji satyry menippejskiej. Alicja Paszkowska analizuje dwa polskie przekłady *Antygony* Jeana Anouilha. Grażyna Rompel-Kwiatkowska śledzi motywy antyczne w poezji Agnieszki Ligęzy. Maja Saraczyńska charakteryzuje związki współczesnej literatury autobiograficznej z mitologiczną postacią Narcyza. Katarzyna Syska wreszcie, nawiązując do teorii *katharsis*, opisuje rolę współczucia w sztukach Nikołaja Kolady.

Artykuły zebrane w drugiej części książki poruszają różnorodne kwestie z zakresu szeroko rozumianej kultury europejskiej. Michał Choiński opisuje wpływ myśli Niccolò Machiavellego na kreację postaci tytułowej w *Ryszardzie III* Williama Szekspira. Agata Jawoszek, przedstawiając obraz obłąkanego Sarajewa w twórczości pisarzy bośniackich, przywołuje koncepcje Nowego Babilonu i Nowego Jeruzalem. Marcin Kaleta przybliży zagadnienie starożytnego wilkołactwa i jego echa w wierzeniach narodów europejskich. Agnieszka Liszka śledzi obecność i rolę antycznej klątwy rodowej w społeczno-politycznym dyskursie Piera Paola Pasoliniego. Krzysztof Łoboda podejmuje problem kulturowych barier w przekładzie *Katharsis* Andrzeja Szczeklika na język angielski.

Agnieszka Myśliwy opisuje wpływ antycznych traktatów filozoficznych na rosyjską literaturę polityczną okresu wielkiej smuty. Rozalya Sasor natomiast porównuje ideały rycerza i władcy przedstawione w *Iliadzie* Homera oraz w *Tirancie Białym* Joanota Martorella.

Trzecia część niniejszego tomu śledzi różnorodne aspekty źródeł i ewolucji języka. Magdalena Jodłowska-Ebo przedstawia etymologiczną analizę nazw dni tygodnia w języku karaimskim. Mateusz Kłagisz, polemizując z tezami artykułu Katarzyny Tułak opublikowanego w poprzednim tomie „Juvenilia Philologorum Cracoviensium”, przedstawia teorię ewolucji i rozprzestrzeniania się języków z perspektywy genetyki populacyjnej. Henrieta Piškaninová opisuje występowanie frazeologizmów zwierzęcych o genezie antycznej i biblijnej w językach słowackim i polskim. Jadwiga Stępnik w końcu analizuje etymologię eufemizmów określających diabła, które obecne są w dialektach ukraińskich.

Życząc Czytelnikowi przyjemnej lektury, redaktorzy tomu pragną wyrazić gorące podziękowania Panu Profesorowi Kazimierzowi Korusowi za cenne wskazówki, inspirację oraz patronat nad projektem. Redaktorzy ponoszą odpowiedzialność za wszelkie ewentualne niedopatrzenia, których nie udało im się uniknąć podczas przygotowywania niniejszego tomu do druku.

Michał Choiński
Agnieszka Liszka
Katarzyna Syska
Kraków, lipiec 2009